

KOL- akut exacerbation (KOL-sjuksköterska)

Exacerbation av KOL är en klinisk diagnos med minst 2 av 3 följande symtom:

- Nyttillkomna missfärgade upphostningar
- Ökad mängd upphostningar
- Ökad dyspné
- Exacerbationer **bör i möjligaste mån undvikas.**
- Exacerbationer leder till **ökad dödlighet och försämring av lungfunktionen.**

Alla patienter som söker för akut KOL-exacerbation ska följas upp av KOL-sköterska inom 4–6 veckor.

Läkaren som ger behandlingen för KOL-exacerbation ansvarar för att boka och ge patienten en kallelse till uppföljning efter akutbesöket.

- 1** Använd **ny journalmall "ASTMA/KOL/bes"** (samma som vid KOL – nydiagnostiserad)
- 2** **Personcentrerat** bemötande
- 3** **Rökstopp viktigaste åtgärden!** – följ upp från läkarbesöket.
Dokumentera rökning/tobak
Erbjud behandling för rökstopp:
 - Boka besök hos Mona – internmeddelande, Mona ringer och kallar pat.
 - Ge info kring sluta-röka-linjen (nätet/chatt/telefon)
- 4** **Följ upp inhalationsteknik**
Dokumentera i journalmall
- 5** **Erbjud "KOL-skola" (igen)** ifall läkaren missat eller patienten tidigare tackat nej
- Skriv helst remiss.
- Alternativt ge lapp med kontaktuppgifter till KOL-skola Dalen rehab.
- 6** **Råd kring fysisk aktivitet**
- 7** **Ange GOLD A, B eller E och GOLD 1–4**
enligt läkarjournal, alt efterfråga detta från ansvarig läkare om det saknas.
Uppmärksamma läkare vid dessa situationer;
-Remiss lungmottagning vid saturation <92–93% (ej Karolinska Solna/Huddinge)
-Remiss Karolinska Svår KOL Centrum
(remiss i TC **"H Lung-allergimottagning"** ange frågeställning **"Svår KOL"**)
 - Alla med svår KOL (GOLD 3-4, FEV <50%)
 - 1 exacerbation som krävt sjukhusvård eller
≥2 exacerbationer i primärvården senaste året
- 8** **CAT** – om detta inte nyligen gjorts
- 9** **Kontroll blodtryck och saturation.**
- 10** **Kontroll BMI** – remiss till dietist ifall BMI <22 eller vid viktnedgång
- 11** Fråga om **inkontinens**
Ca 50% av alla kvinnor har inkontinens och ca 30% av männen.
Ge info råd, behandling och hjälpmedel vb.
- 12** **Vaccinationsstatus** (influenza och pneumokocker)
Pat rekommenderas genomföra årlig vaccinering under kampanjmånaderna.
- 13** **Upprätta och ge skriftlig behandlingsplan "KOL- Min behandlingsplan"**
Mall ligger under brev i TC. Fyll i tillsammans med patienten. Skriv ut ett ex till patienten och spara sedan i TC som brev.
- 14** **Upprätta journal enligt journalmall/använd relevanta rubriker**
- 15** **Kontrasignera journalen** med ansvarig läkare för kännedom.
- 16** **Uppföljning**, Karin bokar uppföljning vid nyupptäckt KOL, efter ca 3 veckor.